

Dansk Kennel Klubs Schweisshundeudvalg

Regler for uddannelse til og autorisation som schweisssdommer

Marts 2025

1. Krav til optagelse som dommerelev

Som hundefører

Ansøger skal selv have ført 2 hunde til 1 præmie på 400m/20 t. og minimum én hund til 1 præmie på 1.000 m./20 t. Hundene må ikke være ført til præmiering under andre førere.

Som menneske

Skal ansøgeren have sociale og etiske egenskaber, der gør personen egnet til at dømme og vejlede andre. Vedkommende skal kunne udtrykke sig klart i skrift og tale og kunne handle professionelt under pres.

Som jæger og sporinteresseret

Skal have erfaring fra praktisk jagt på klovbærende vildt. Eleven skal have udvist interesse for schweissprøver enten som prøveleder, stifinder eller som instruktør på sporområdet.

2. Indstilling af elever

Bestyrelsen i DKK's specialklubber eller DKK's kredse indstiller, blandt egne medlemmer og efter bestyrelsens vurdering, egnede dommeremner til DKK's Schweisshundeudvalg. Indstillingen vedlægges personens ansøgning, der skal være omhyggeligt begrundet og minimum indeholde en beskrivelse af personens baggrund samt nødvendig dokumentation herunder for tid og sted jf. kravene ovenfor. Ansøgningen skal desuden indeholde navn, adresse, alder, mailadresse og telefonnumre, hvor personen kan kontaktes, samt referencepersoner.

Godkendelse af elever

DKK's Schweisshundeudvalg foretager den endelige godkendelse af elever. Schweisshundeudvalget kan efter behov udbede sig supplerende oplysninger om kandidaten hos specialklubben/kredsen eller de anførte referencer. Eleven skal være medlem af specialklubben og DKK for at påbegynde dommeruddannelsen.

Schweisshundeudvalget kan afvise en ansøger eller udskyde påbegyndelsen af vedkommendes uddannelse med baggrund i mangler i kandidatens erfaring og kompetencer eller ved manglende kapacitet i uddannelsessystemet.

Elev og specialklub informeres om udvalgets beslutning, og om hvilken mentor eleven skal uddannes under.

Schweisshundeudvalget er udpeget af DKK's bestyrelse. Schweisshundeudvalgets afgørelser og indstillinger er fortrolige.

3. Uddannelsen

Uddannelsen skal gennemføres med elevens mentor eller, efter aftale med mentor, dommere på prøver, som annonceres på DKK's hundeweb og specialklubbernes hjemmesider.

Ved mentors forfald udpeger udvalget en anden.

Når eleven er godkendt, mødes denne med mentor før opstart af elevtiden for at gennemgå og tilrettelægge uddannelsesforløbet, som skal gennemføres inden for disse reglers rammer.

Mentoren har ansvaret for,

at eleven/aspiranten under hele uddannelsesforløbet bliver undervist i:

- Regelsættet for schweissprøver, dommeruddannelse og dommeretik
- Sporlægning med / uden færtsko
- Opbygning af skriftlig kritik med præmieringsgrad
- Udfyldelse af bedømmelseskemaer
- Mundtlig fremlæggelse af kritik

at eleven/aspirantens uddannelsesforløb:

- Gennemføres på flere forskellige hunderacer
- Gennemføres på prøver på forskellige årstider

Elevtid

Eleven skal under mentorens eller den udpegede dommers ledelse - efter Dansk Kennel Klubs schweissprøvere regler - bedømme:

- min. 7 ekvipager på 400 eller 600 m/3 timer
- min. 7 ekvipager på 400 eller 600 m/20 timer
- min. 4 ekvipager 1.000 m/20 timer
- min. 4 ekvipager 1.000 m/40 timer
- min. 2 rapporteringsspor under elev- og aspirantperiode (hele uddannelsesforløbet)

Sporene kan bedømmes i vilkårlig rækkefølge.

Dommeren informeres af mentor om, hvad opgaven med at have elev med på prøven indebærer.

Opgaver:

- fungere som vejleder/underviser for eleven
- sikre elevens kendskab til udlægning af spor, prøveregler og bedømmelse af ekvipagen samt andre forhold omkring afprøvningen
- være opmærksom på egen bedømmelse af hunden/ekvipagen sammenholdt med elevens observationer
- efter prøven at gennemgå elevens bedømmelse og rette eventuelle misforståelser
- være opmærksom på, at eleven forventes at blive autoriseret, og at eleven derfor skal være i stand til at fungere selvstændigt som dommer

Efter hver prøve udfærdiger dommeren en skriftlig vurdering af elevens egnethed (jfr. skemaet "Dommerudtalelse"). Dommerudtalelsen er fortrolig og må ikke forelægges eleven eller andre.

Mentor/dommer kan efter eget skøn lade eleven instruere en eller flere hundeførere ved sporets start og kan, efter forudgående samråd med eleven, lade denne give mundtlig kritik af en eller flere ekvipager efter afprøvningen.

Eleven udformer bedømmelseskema for hver ekvipage i samarbejde med dommeren, som indsendes til DKK's schweissudvalg senest en uge efter prøven. Eleven må informeres og få svar på alle spørgsmål af dommeren.

Elevtjenesten kan vare maksimalt 1,5 år, og aspiranttjeneste påbegyndes senest året efter afsluttet elevtjeneste.

Schweisshundevalget foretager godkendelse af elevtjenesten. Det meddeles via mentor, at eleven kan fortsætte til aspiranttjeneste. Schweisshundevalget kan, efter udvalgets bedømmelse og eventuelle udsagn fra mentor eller dommere, bede en elev om at gå supplerende spor med flere bedømmelseskemaer, inden eleven indstilles til aspiranttjeneste.

Aspiranttid

Aspiranten skal under mentoren eller den udpegede dommers ledelse i nedenstående rækkefølge og efter DKK's prøveregler bedømme:

- min. 7 ekvipager på 400/600 m/3 timer
- min. 7 ekvipager på 400/600 m/20 timer
- min. 4 ekvipager 1.000 m/20 timer
- min. 4 ekvipager 1.000 m/40 timer
- min. 2 rapporteringsspor under elev- og aspirantperioden (hele uddannelsesforløbet)

Sporene skal bedømmes i ovennævnte rækkefølge, og hvert "niveau" af sporprøver skal gennemføres og godkendes af DKK's Schweisshundevalg, før næste "niveau" kan påbegyndes.

Aspiranten udformer Bedømmelseskemaer for hver ekvipage. Aspiranten giver, under dommerens support, mundtlig kritik af ekvipager.

Aspiranten er til eksamen på alle prøvespor og skal selvstændigt fungere som dommer. Dog må aspiranten ikke dømme "tab", uden det er i samråd med dommeren.

Aspiranttiden kan maksimalt vare 1,5 år.

Gældende for både elev og aspiranttid

Eleven/aspiranten udvælger i samarbejde med mentor prøver med de relevante spor, som eleven skal bedømme.

Der må kun være en elev/aspirant pr. hold. Eleven/aspiranten kan ikke på samme prøve påtage sig hvervet som prøveleder eller stifinder.

Mentor og elev/aspirant sikrer, at der medbringes relevante dokumenter på prøven, og mentor informerer prøveleder om, at der på prøven er elev/aspirant med en dommer.

Dommeren vurderer, om et spor er gennemført så vidt, at det kan betragtes som et uddannelsesmæssigt relevant spor, selv om ekipagen ikke præmieres eller når frem til dyret.

Sporet noteres da som "Relevant" på Dommerudtalelsen.

Bedømmelseskemaer og Dommerudtalelse sendes af mentor/dommer senest en uge efter prøven til Schweisshundeudvalgets sekretær. Mentor skal tilsendes bedømmelseskemaer og dommerudtalelse, hvis elev/aspirant har gennemført prøvespor under anden dommer.

Materialet indgår i evaluering af uddannelsesforløbet og opbevares, indtil autorisationen er udstedt.

4. Godkendelse og autorisation

Mentor indstiller aspiranten til godkendt uddannelse til Schweisshundeudvalget, som godkender og indstiller aspiranten til autorisation hos DKK's bestyrelse - eller afviser denne.

Schweisshundeudvalget kan, efter udvalgets bedømmelse og eventuelle udsagn fra mentor eller dommere, bede en aspirant om at gå supplerende spor, inden vedkommende indstilles til autorisation.

DKK's autorisation gælder til bedømmelse af schweissspor efter Dansk Kennel Klubs regler og andre sporprøveregler godkendt af Dansk Kennel Klub.

Schweisshundeudvalget kan til enhver tid afbryde elevens/aspirantens uddannelsesforløb, hvis udvalget finder, at dette ikke forløber tilfredsstillende. Vedkommende vil da modtage en skriftlig begrundelse med kopi til specialklubbens formand / DKK-kredsen.

5. Opretholdelse af autorisation

DKK's bestyrelse kan fratage en autoriseret dommer dennes autorisation.

Opretholdelse af dommerautorisation kræver at dommeren:

- er medlem af DKK
- inden for en treårig periode dømmes mindst tre prøver eller min. 12 ekipager
- holder sig ajour med udviklingen i prøveregler, bedømmelseskriterier, sportyper og sporelementer

En schweisssdommer kan deponere sin autorisation i en periode efter skriftlig aftale med Schweisshundeudvalget, ligesom genindtræden også skal aftales skriftligt.

Autorisationen opretholdes i øvrigt, indtil dommeren ønsker at frasige sig denne f.eks. af helbredsmæssige eller andre årsager.

6. Mentor for elev/aspirant

En mentor er en allerede uddannet dommer, som nyder respekt og anerkendelse, og som har lyst til at give sin viden og erfaring videre, men som samtidig ved, at hans måde at gøre tingene på ikke nødvendigvis er elevens/aspirantens måde. Mentor forpligter sig til at følge eleven/aspiranten i hele uddannelsesforløbet. Mentor skal støtte og vejlede eleven/aspiranten uden at omklamre vedkommende.

Mentor har fire typer opgaver:

Praktiske: Mentors opgave er at bistå eleven/aspiranten på dennes vej mod dommerhvervet. Opgaven starter allerede, når en ansøger bliver godkendt som elev ved, at mentor tager kontakt til eleven og giver en introduktion til uddannelsen og dommerhvervet, så eleven får en optimal start på uddannelsen. Mentor hjælper eleven/aspiranten med at finde de relevante prøvespor og tager i samarbejde med eleven kontakt til dommere, som eleven skal gå sammen med samt informerer prøveledere om, at der er elev/aspirant med en dommer på prøven.

Sociale: Mentor skal introducere eleven/aspiranten til det dommeretiske regelsæt og generelt fortælle om omgangstonen blandt dommerne, om der eventuelt findes nogle uskrevne regler, som bør kendes, hvordan man bør varetage dommerhvervet både før, under og efter prøven, og hvordan man bør opføre sig over for prøvedeltagerne.

Faglige: Mentor skal bistå eleven/aspiranten, så denne kommer til at mestre sine faglige opgaver som dommer, dvs. bliver i stand til at foretage bedømmelsen af en ekvipages sporarbejde så objektivt og fagligt korrekt som muligt.

Formidling: Mentor skal bistå eleven/aspiranten, så denne bliver i stand til at meddele resultatet af bedømmelsen så pænt og sobert som muligt og alligevel så konkret, at prøvedeltageren kan forstå og dermed acceptere resultatet.

Mentor har fire roller:

Forbillede: Mentor viser eleven/aspiranten, hvordan tingene kan gøres men ikke nødvendigvis skal gøres.

Vejleder: Mentor leder eleven/aspiranten på vej, fordi mentor har indsigt i dommergerningen og har fokus på at løse opgaven med elevens/aspirantens uddannelse.

Coach: Mentor er en problemløser, der kan guide eleven/aspiranten, når denne møder udfordringer, der skal tackles, og som kan hjælpe eleven/aspiranten til at finde egne svar og løsninger.

Kritisk ven og loyal kollega: Mentor behøver ikke altid være enig med eleven/aspiranten, men må gerne udfordre denne men samtidigt støtte og hjælpe denne loyal.